Przemysl, 1914. decz. 24. Egyes szám ára 10 fillér. 68. szám.

Megjelenik — hétfő kivételével — lehetőleg naponta a cs. és kir. várparancsnokság jóváhagyásával.

TÁBORI UJSÁG

Csapatok, parancsnokságok és intézetek a lapot 50-es csomagokban a 82. tábori postánál is beszerezhetik.

A lap tiszta jövedelmét a Przemysl védelmében hösi halált halt m. kir. honvédek és népfelkelök özvegyeinek és árváinak támogatására forditjuk.

Szerkesztöség: Royal-szálloda, II. 36. | Kiadóhivatal: Knoller és Fia könyvnyomdája.

Krónika.

II.

Magasabb szempontok rövidesen arra inditották a várparancsnokságot, hogy azon irányban, amelyben az elözö kitörés történt, ismét igénybe vegye szuronyainkat az ellenséges állás áttörésére.

A nagyszabásu akciót, melyben a vezetö-szerep, az oroszlánrész ujra honvéd hadosztályunknak jutott, méltán nevezhetjük nemcsak a legsikerültebb kitörésnek, hanem a várörség — egész szereplése alatti — legszebb fegyvertényének.

Az elsö pillanattól az utolsóig, a legelsö ágyudörrenéstöl a legutolsó járör bevonulásáig az egész kirohanó csoport, mely körülbelül egy hadtest erejének felelt meg, mint egy kompakt erömennyiség, mint egyetlen élö organizmus müködött.

Egy akarat lüktetett át a csoport összes részein a telefondrótokon keresztül a podmazurami földgunyhóból — ahol a hadosztályparancsnokság telefon központja volt berendezve, s ahol parancsnok és vezérkari tisztek éjjelt és nappalt lázas, idegölö munkában töltöttek.

Egy akarat uralta az óriási kiterjedésü harcterületet a San folyótól a fredropoli magaslatokig.

Egy akarat irányitotta a különbözö erejü, összetételü csoportok együttmüködését, amely együttmüködést a háboru folyama alatt nem mindenütt láthattuk, amely pedig a siker legföbb feltétele.

Egy akarat szabályozta a gyalogság és tüzérség összemüködését, melynek tökéletes keresztülviteléröl késö nemzedékek fogják tanulni a szabálvzati alapelvek helyes gyakorlati alkalmazását.

Négy nap dörgött az ágyu Przemysl s Bircza közt. Négy nap és négy éjjel harcoltak szakadatlanul bámulatraméltó kitartással és rettenthetetlen vitézséggel derék honvédeink. S a négy nap és éjjel egyetlen percében sem szünt meg ez a bizonyos összhang, ez az összmüködés a csoportok, a fegyvernemek között, ami az elsörangu vezetésen kivül az alparancsnokok kiválóságának, öntevékenységének, a csapatok bámulatra méltó vitézségének és — örömmel ismerjük el — a telefonszolgálat kitünö ellátásának volt az eredménye, logikus következménye.

December 15-ikére virradó éjjel már az összes, a kirohanásban résztvevö csapatok készenlétbe helyeztettek s még virradat elött, sötétben, megkezdték az elönyomulást, nagyban ugyanazon irányokban és olyan csoportositással, mint 9-ikén.

A szinjáték elsö felvonása ugyanugy játszódott le, mint akkor. Az ellenség elsö vonalát visszavetették, a Schöpflin alezredes csoportja felment a Popielowa Górára, Létay ezredes elérte az Olszanytól délre fekvö erdöszegélyt, Szatmáry ezredes csoportja elérte Brylincét, a landwehrek pedig egy vonalban felzárkóztak.

Nehéz tüzérségünk Pod Mazuramiról és a Helicháról támogatta hathatósan az elönyomulást, pusztitó tüz alá véve az ellenség állásait, amelyek a Namulowa keleti lejtöitöl a Paportenka déli nyulványain, a 428-as magaslaton, a Brylincétöl délre elterülö erdö szegélyen át a Szybenica magaslat felé huzódtak s ott egy hatalmas, drótakadályokkal ellátott támpontban végzödtek.

Sok mindenféle oknál fogva, sajnos, nem terjeszkedhetem ki a négynapos támadás részleteire, pedig nagy örömömre szolgálna, ha megírhatnám ennek a négy napnak a történetét — az összes résztvevök nevét megörökitve. De hát ezt majd csak a hadjárat után fogják megcselekedni az erre hivatottak.

Egyik ezred a másik után hajtotta végre a bravurosnál bravurosabb szuronyrohamokat, — miután elöbb a kitünöen vezetett tüzérség, melynek nagy része már másodnap elöl: Olszany mellett és a Krzeczkowától keletre fekvö magaslatokon vonult fel — pusztitó tüzét a támadó osztagok elött koncentrálta, az ellenség ellenálló erejét megtörte és a rohamot elökészitette.

A verseczi ezred vezette be a fényes sorozatot, amidön 15-én este a bevehetetlennek gondolt, drótakadályokkal ellátott 428-as támpontot a nyolcasok segitségével szuronnyal elfoglalta, mely páratlan fegyvertényért a várparancsnokságtól okirati dicsérö elismerést kapott.

A következö napokon egymás után rohamoztak: a gyulaiak a Kopystankára, a Tabódy- és Lázár-zászlóaljak a Paportenkán volt erös állásokra.

Mind megérdemlik a hervadhatlan babért, melyet homlokuk köré fon az emlékezet.

A negyedik napi véres harc után, amikor a Paportenka és a Kopystanka magaslatok, a Birca felé vezetö ut kulcsai kezünkben voltak, magasabb szempontok arra késztették a várparancsnokságot, hogy a diadalmasan elönyomuló kirohanó csoportot ismét az övvonal mögé vonja vissza.

Ez minden ellenséges beavatkozás nélkül a sötétség beálltával meg is történt.

A négy napos harc közben az ellenség az egész körülzáró sereget mozgásba hozta, erösbitéseket vont szorongatott 81. tartalék hadosztálya segitségére ahonnan csak lehetett s a harcok folyamán ejtett foglyok vallomásából kétségtelenül bebizonyosodott, hogy a kezdetben alig két ezred erejü ellenség ezen pár nap alatt három dandárra erösbödött s még a negyedik napon is ujabb csapatok érkezését jelentették dél felöl.

A hösies küzdelem, a nagy véráldozat meghozta gyümölcsét…

Az otthoni és az összes külföldi ujságok tele voltak Przemysl hösies védörségének a messze elöterepen vivott eredményteljes harcaival s a rádió a világ minden részébe elvitte a legujabb adatokat a magyar honvédek rettenthetetlen hösiességéröl, legendás vitézségéröl. *G.*

(Vége.)

Vizió…

Merengve nézek szét e hólepte tájon.
Szemeimböl bus könnyek hullanak.
Ott messzi… messzi, túl a sikon,
Amerre hótelt felhök suhannak:
Arra látom elhagyott szép hazám,
Könnylepte szemeim elött feltünni.
Arra látom a szöke Tisza partján:
A hajlongó füzeket zöldelni . . .
S a füzes, sásos pagonyban
Csattogó édes madár-ének.
Vizió ez csak, jól tudom,
De azért nézek . . . nézek.

Ismerös hang üti meg fülemet,
Rég nem hallott édes, édes hang.
A füzes mögött lemenöben a nap
S imára kondul a nagy harang!
Hangja reszketve ömlik szét a tájon
Csendesen hallgatja ember és madár.
Munkáskezek imára kulcsolódnak,
S az alkony-éjben hála ima száll.
Ah! De ez is csak csalóka álom . . .
Agyudörgést véltem harangszónak.
Zokogás tör fel csalódott keblemböl
S az ágyuk: szólnak . . . szólnak.

De félre most a merengéssel,
Katonaszemnek sirni nem szabad!
Némuljon el keblem zokogása,
Szivemet övezze kemény fagy.
Karomat ne bénitsa honfi bu,
Kedélyem ne ölje néma bánat.
Hisz él még a magyarok Istene!
Segitni fog s meglátom hazámat,
A kanyargó Tiszát, füzes partjaival,
Kicsi leánykáim és szeretö párom
Mikor jön el a boldog pillanat?
Epedve várom . . . várom.

Mészáros Csordás Mihály
5. honv. gy. ezredb. örmester.

HADI HIREK.

A Kárpátokban.

Budapestről jelentik december 22-iki kelettel: Beregmegye meg van tisztitva az ellenségtöl. A Latorca völgyében az orosz erök védekezésbe mentek át.

Bécsböl jelentik december 23. kelettel: A Kàrpátokban még folynak a harcok a Nagyàg-, Ag-, Ung- és Laborca-folyók vidékén.

Az orosz hadszintér.

Berlinböl jelentik december 22-iki kelettel:

December 19-èn egy Zeppelin-léghajó 11 bombàt dobott le Varsó városára; egy napra rá német repülögépek további 6 bombát dobtak le.

Német részröl jelentik december 23-iki kelettel: Galiciàban ès déli Lengyelországban az oroszok tegnap a Dunajec alsó folyàsànál és a Nidánál tàmadást kisérelték meg, amely azonban teljesen eredménytelen volt s az ellenség nagy veszteségével járt.

Tomaszowtól délre kisebb csaták folynak.

Przemyslnél a kitörö várörség harcai folyamatban vannak.

A keleti hadszintéren, Kelet- és Nyugat-Poroszországban a helyzet változatlan.

Lengyelországban a Bzura és Rawka szakaszon csapataink heves harcban állanak s a folyók több pontján màr sikerült az àtkelèst kieröszakolniok.

A Pilica jobb partján a szövetségesek további harcban állanak.

A francia hadszintér.

A Joffres tàbornok tegnap emlitett parancsának záradéka igy szól:

„E parancs még ma este az összes csapatoknak tudtul adandó, de meg kell akadályozni, hogy azt a sajtó nyilvànosságra hozza.“

Török hadszintér.

Konstantinápolyból jelentik a föhadiszállásról 23-iki kelettel:

A Kaukazus vonalàn török csapatok Köpriköjtöl 30 km.-nyire keletre èjjeli tàmadásukkal meglepték az oroszokat, akik nagy veszteséget szenvedve menekültek.

Az egyptomi határon egyptomi csapatok tömegesen àtpàrtoltak a törökökhöz.

Spanyolország.

A „XIII. Leo“ nevü spanyol gözöst, amely àllati börökkel ès tengerivel megrakodva Argentinából utban volt Gibraltár felé, egy angol cirkáló feltartóztatta azzal az indokolással, hogy a rakomány német tulajdon.

Spanyol rèszröl nagy felháborodással tárgyalták az esetet és a spanyol kormány elöterjesztésére az angolok szabadon engedtèk a spanyol gözöst.

A spanyol lapok nagy elismeréssel nyilatkoznak a németek kinai hajórajának teljesitményéröl.

Kegyeletes adomány.

A 16. népfelkelö gyalogezred 1. százada a folvó hó 18-án hösi halált halt Liedemann Vilmos százados, volt századparancsnoka sirjára koszorut font és helyezett. Egyben ez alkalommal a Tábori Ujság gyüjtèséhez 125 koronàval járult. Ebben bennfoglaltatik a 2-ik szàmu Feldgeschütz Emplessement részéröl koszorumegváltás cimén adott 6 korona is.

Koncert.

A cs. és kir. várparancsnokság engedélyèvel az elesett katonák özvegyei és àrvàij javára vasàrnap, december 27-én a nagy Sokol-teremben jótékonycèlu koncert lesz dr. Vàrkonyi Béla hadnagy, zeneszerzö, a budapesti országos m. kir. zeneakadémia tanàra, valamint dr. Veress Andor segèdorvos, Steinbach János (Bècs), Balázs Leó (Berlin), Böhm Károly, Brakl István (Budapest) és Freiman Miksa fökántor (Przemysl) virtuózok, továbbà két katonabanda és egy énekkar közremüködèsével. A müsor a következö: 1. a) Porges Th.: „Habsburg fegyverben“. Ünnepi prolog. b) Haydn: Néphymnus. Vegyes kar katonazene kisèrettel. 2. Schuman: Zongora trio Op. 63. D-moll. Zongora: dr. Várkonyi Béla, hegedü: Steinbach János, I. cello: dr. Veress Andor. 3. Verdi: Aria az „Alarcosbàl“ operàból, Freiman Miksa fökántor. 4. a) Vàrkonyi: Koncert Allegro (h-moll) op. 2.; b) Liszt: Magyar Rapszódia. 5. Wagner: Lohengrin III. felvonásának nyitánya. Elöadják a honv. ès Landwehr katonabandàk. 10 perc szünet. 6. Kahn: Symfonikus zsoltár 118. sz. Vegyes kar, katonazenekisérettel. 7. Sarasate: Czigánybölcsek, Steinbach János. 8. Bizet: Carmen, Torreador dala, Freiman Miksa fökántor. 9. Freiman: Kusmanek Koncert-Induló. Egyes szàmok alatt az ajtó zárva. Helyárak: Páholy 30 K; zsölye 10 K; I. hely 7 K; II. hely 4 K; erkélyülès 3 K; belèpöjegy 2 K. Felülfizetések és adományok köszönettel fogadtatnak. Elövètel: M. G. Rosenfeld üzletében. A hangverseny kezdete este pont fél 8-kor.

Aranykönyv.*)

Máté Ferenc 6-ik népf. huszárosztály 2. századbeli huszár október hó 7-én a vèdömüvek ellen intézett tàmadás alatt 9-ed magàval küldöncszolgàlatot teljesitett. A huszárok, miközben a kézbesitendö parancsot vàrták, lovaikról leszállva, egy domb mögötti fedezékben helyezkedtek el. Egy gránàtszilánk Màté huszár lovàt sulyosan megsebesitette.

Az ellenség ágyutüze mind sürübben érintette a helyet, ahol a huszárok oltalmat kerestek. Egy màsik fedezéket kellett találni, amelyet csak a kidöntött fàkkal teleszórt és erösen pásztàzott völgyön át lehetett elérni. Ezen a csaknem járhatatlan terepen kellett a lovakat átvezetni.

Màtè huszàr nem törödött azzal, hogy az ö utját megsebesült — járni màr alig tudó — lovànak vezetése meglassitja s ezzel az öt érhetö veszély tàrsaihoz képest megsokszorozódik, nem hagyta el lovát és golyózápor közepette szerencsésen átvezette azt.

Màtè huszár megfogadta azt a régi regulát, hogy csak lovàval együtt igazi katona a huszár. Vàrparancsnoksági dicséretet nyert.

*) A közlés valóságàt igazolják Szabadhegyi föhadnagy századparancsnok és Benesch Rezsü föhadnagy.

Nyilvános elszámolás.

A Przemysl védelmében hösi halált halt magyar királyi honvédek és népfelkelök özvegyeinek ès árváinak támogatàsára ujabban befolyt adományok a következök:

	1—80. alatt eddig közölt végösszeg	25661·32 K
81.	M. kir. 29. népfelkelö eröditési munkáskülönitmény A) csoport	172·92 „
82.	Dr. Sipos Dezsö föorvos, Lukács Miklós soffőr 10—10 K, Müller Samu örmester, Vukovics Balázs ès Kolovics Antal népfelkelök 16. népf. gy. ezred 5—5 K . .	35·— „
83.	M. kir. 11. népfelkelö gy. ezred 9. század	36·60 „
84.	M. kir. 29. népfelkelö munkàskülönitmény I. csoport IV. osztaga	160·— „
85.	I/1. népfelkelö eröditési munkàscsoport repülögépen továbbitott levelekért	15·— „
86.	8. honvéd gyalogezred 10. századának tisztikara és legénysége	185·60 „
87.	M. kir. 16. népfelkelö gy. ezred 5. század. . . .	269·90 „
88.	Kassai cs. és kir. élelmezési raktár legènysége .	40·— „
89.	2. honvèd tábori ágyus ezred gyüjtése: tisztikar 287·— K, ezredtörzs 37·— K, I. osztálytörzs 30·— K, 1. üteg 128·20 K. 2. üteg 67·— K, II. osztálytörzs 32·— K, 3. üteg 182·06 K, 4. üteg 30·— K, összesen	793·26 „
90.	Jókedvü adakozók . . .	94·64 „
91.	M. kir. 16. népf. gyalogezred 1. százada	125·— „
92.	7. honvéd gyalogezred tisztiszolgái, lovászai, kovácsai és vonatlegénysége	58·80 „

A 81—92. sorszámok alatt kimutatott adományok, összesen 1986·72 K, bevètelezve pénztári napló 360. tételszám alatt.

Az eddigi gyüjtés vègösszege . 27648·04 K

TUDAKOZÓDAS.

Nagy László tart. hadnagyot, a budapesti órás-szaklap szerkesztöjét Pralkovcèn, kéri Bartos èkszerész Szabadkáról, hogy vasárnap dèlután 2—5-ig, amennyiben ideje megengedi, találkozásra bejönni sziveskedněk.

Doka Béla bajtársam, miután tudomást szereztem arról, hogy Ön is a vár harcosai között van, tudatom, hogy én is itt vagyok, és boldog karácsonyt kivánok. Kovács János huszár, 4-ik honvéd huszàrezred, 5-ik számu barak.

Elveszett egy nöstény, fehér, törpe foxi, hátán fekete folttal, fekete fülekkel. A megtaláló adja át a tèrparancsnokságnál 50 korona jutalomban részesül.

Utánnyomás tilos. Kiadó és szerkesztö Knoller Hirsch. Nyomatott Knoller és Fia könyvnyomdájában Przemyśl